

BRZA GRADNJA SOCIJALNIH STANOVA U KOLUMBIJI

PRIPREMILA:
Tanja Vrančić

Jednaki blokovi, katovi i stanovi

U Kolumbiji se stambene zgrade uvijek grade bez dizalica te se ugradnja betona u zidove i stropne ploče provodi u jednom potezu, a uobičajeno je da se zidovi ne žbukaju i da se ostavlja vidljivi beton

Kolumbija je zemlja na sjeverozapadu Južne Amerike, smještena između Karipskog mora i Tihog oceana, s više od 47 milijuna stanovnika (na površini od 1,141 milijuna km²), a uz Brazil i Argentinu ima vodeću ulogu u gospodarskom preporodu tog kontinenta. Kolumbijska ekonomija raste vrlo brzo, a pravi je procvat doživjela i građevinska industrija. Grade se mostovi, tuneli, poslovne zgrade i šoping centri, ali se dograđuje, uređuje i obnavlja infrastruktura te ubrzano grade stanovi. Zapravo može se govoriti o pravoj hiperprodukciji masovne stambene izgradnje zbog naraslih potreba gradskog stanovništva. Tako u

Barranquilli, gradu pokraj karipske obale, kolumbijsko Ministarstvo graditeljstva za najsiromašnije gradi novu četvrt pod nazivom Las gardenias s ukupno 5000 stanova.

Dugogodišnje su migracije iz ruralnih područja u velike gradove uzrokovale naglo povećanje kolumbijskoga urbanog stanovništva. Stoga vlada velika potražnja za stanovima, osobito za stanovnike niže dohodovne skupine. Postojeći se zaostatak nastoji nadoknaditi ubrzanjem projekata stambene gradnje, a ta se brzina shvaća doslovno jer se gradi u hitrim i učinkovitim ciklusima te s jednostavnim ob-

licima zgrada. Upravo je pravi primjer spomenuti stambeni projekt Las gardenias, gdje je cijela nova četvrt podijeljena u 250 blokova, od kojih svaki ima po pet katova s po četiri stana. Sasvim je razumljivo da je i izgled svakog stana uvijek isti.

U Kolumbiji se stambena izgradnja tradicionalno obavlja bez dizalica, a ugradnja betona u zidove i ploče provodi se u jednom potezu kako bi se uštedjelo na vremenu. Također je uobičajeno da se zidovi ne žbukaju i da se ostavlja vidljivi beton. Stoga su izvođačima bili potrebni oplatni sustavi koji se mogu lako i brzo ručno montirati, a usto da budu i dovoljno robusni za lokalne uvjete i da mogu bez oštećenja funkcionirati u vlažnoj tropskoj klimi. Usto su htjeli da rezultat betoniranja bude prvoklasan vidljiv beton, posebno u betoniranju zidova i stropnih ploča u jednom sustavu.

Prvi blokovi u stambenom kompleksu Las gardenias u Barranquilli

Radnici ručno premještaju laganu i jednostavnu oplatu

Zidovi su visoki 2,3 m i debljine 8 cm, dok su stropne ploče debljine 10 cm. Stoga je najbolje rješenje bila oplata s istim standardnim pločama koje se primjenjuju za zidove i stropove. Bio je potreban jednostavan sustav betoniranja u kojem se oplata brzo postavlja i kojom mogu rukovati i priučeni radnici. Zato su prvi put formirani timovi koji betoniraju pomoću nove oplata iz Europe, umjesto uobičajenih ploča i dasaka izrađenih od lokalnog drva.

Primjenjujući tlak do 55 kN/m², oplata dopuštaju ugradnju betona do 2,64 m, što znači da zidovi mogu biti dovršeni u samo jednoj fazi u okviru koje se izvodi i stropna ploča. Za završetak svih pet razina zgrade potreban je samo jedan set oplata. Zahvaljujući relativno visokim temperaturama od 25 do 35 °C, beton se brzo ugrađuje i suši, pa se oplata može skidati nedugo nakon betoniranja. Druga je prednost da je oplata obložena alu-plastikom, stoga se može čistiti izravno

na gradilištu, ali i popraviti uporabom istovjetnog materijala za uklanjanje rupa od čavala ili drugih oštećenja. To donosi uštedu u smanjivanju prijevoza na gradilište i s njega, a smanjuje i vrijeme montiranja. Ako samo nekoliko ploča nije spremno za sljedeće betoniranje, to može uzrokovati velika kašnjenja u procesu gradnje pa to treba i spriječiti i izbjegavati.

Građevinski su radovi započeli prije nekoliko mjeseci, a obavljaju se tako dobro da je planirani završetak dnevnih radova pomaknut sa 16 na 20 stanova, dakle na jednu stambenu cjelinu. Osim stambenih kuća, sa sličnim se načinom gradnje izvodi cjelokupna infrastruktura na gradilištu koje se prostire na gotovo pet hektara, uključujući i sve građevine potrebne jednoj zajednici, poput zdravstvenih ustanova i škola, velikog parka i sl. Prvi će se stanari u stanove useliti tijekom 2014., a treba vjerovati da će takvim ubrzanim načinom gradnje, stambeni manjak u Kolumbiji vrlo brzo postati prošlost.

Poseban način pričvršćivanja oplata za brzu monažu i demontažu